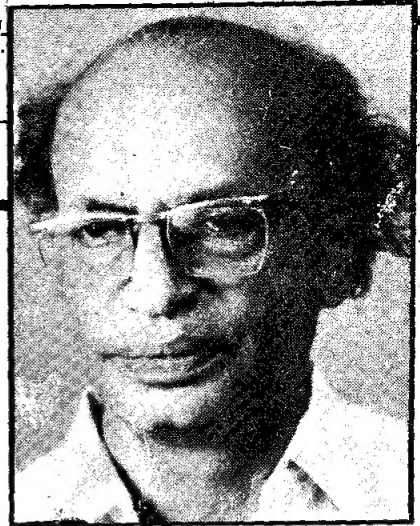

എം. കൃഷ്ണൻനായർ.

സാഹിത്യവാദപഥം

ഒ

രു സായാഹ്നത്തിൽ ഞാൻ ആ കവിയുടെ വീട്ടിൽ ചെന്നു കയറിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഗാഢ ചിന്തയിൽ മുഴുകി പടിഞ്ഞാറോട്ടു നോക്കി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. കുറച്ചുനേരം ഞാൻ അടുത്തുനിന്നിട്ടും അദ്ദേഹം ഒന്നുമറിഞ്ഞില്ല. കവിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധ്യാനത്തിൽനിന്നോ ചിന്തയിൽനിന്നോ നിരാശ തയിൽനിന്നോ വിളിച്ചുണർത്താൻ എനിക്കിഷ്ടമില്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും തസ്കരനെപ്പോലെ തിരിച്ചുപോകുന്നതിന്റെ അനുചിത്യമാർത്തു ഞാൻ 'മാഷേ' എന്നു പതുക്കെ വിളിച്ചു. അദ്ദേഹം സാങ്കല്പികലോകത്തുനിന്നു യഥാർത്ഥ ലോകത്തേക്കു പോന്നു. "ആങ്. കൃഷ്ണൻ നായരോ? ഇരിക്കൂ. ഇവിടെ ആരുമില്ല. അവരെക്കെ എന്തോ വാങ്ങാനായി പീടികകളിലേക്കു പോയിരിക്കുകയാണ്" എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. കവി ഏകാന്തത പുലർത്തിക്കൊള്ളട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ച് ഞാൻ പെട്ടെന്നു യാത്ര പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു. രാജ്യമധ്യയിലെത്തിയ ഞാൻ വിചാരിച്ചു:- 'ബന്ധുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു, ബഹുമാനിക്കുന്നു. സഹൃദയർക്കിടയിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഈശ്വരനു സദൃശനായി ആരാധിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും അദ്ദേഹമെന്തെ ഇങ്ങനെ വിചാരത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്നത്?' ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരവും ഞാൻതന്നെ എനിക്കു നല്കി. യഥാർത്ഥമായ ആ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളും ആരാധനകളും കവി തണുപ്പുകാലത്തു പുതയ്ക്കുന്ന കമ്പിളി പോലെയാണ്. ശരീരത്തിന്റെ വിറയൽ മാറി അതു ചൂടു നല്കുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്തരംഗത്തിനു ശൈത്യമുണ്ടെങ്കിൽ പുതപ്പിന് അതു മാറാനാവില്ല. ധ്യാനം, ചിന്ത എന്നെല്ലാം ഞാൻ സുജനമുദാദയ്ക്കു യോജിച്ച മട്ടിൽ പറഞ്ഞെങ്കിലും കവിയുടെ മനസ്സിൽ ശൈത്യം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ എന്നാണ് എന്റെ വിചാരം. ഈ കവിയെപ്പോലെയാണ് നമ്മൾ എല്ലാവരും. സ്നേഹാദരങ്ങളുടെ കംബളം കൊണ്ടു ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതരും നമ്മളെ പുതപ്പിക്കുന്നു. അവർ അതു പുതപ്പിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും ഇല്ലാത്തപ്പോഴും നമ്മളത് വലിച്ചു ആരെയെങ്കിലുമ്പോഴും ഉള്ളിൽ ശൈത്യമാണു

സ്നേഹാദരങ്ങളുടെ

കംബളംകൊണ്ടു ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതന്മാരും നമ്മളെ പുതപ്പിക്കുന്നു. അവർ അതു പുതപ്പിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും ഇല്ലാത്തപ്പോഴും നമ്മളത് ദൂരെ വലിച്ചെറിയുമ്പോഴും ഉള്ളിൽ ശൈത്യമാണു നമുക്ക്. ഈ ശൈത്യത്തിൽനിന്നു ഈ ലോകത്തെ ഒരുത്തനും മുക്തനല്ല.

നമുക്ക്. ഈ ശൈത്യത്തിൽനിന്ന് ഈ ലോകത്തെ ഒരുത്തനും മുക്തനല്ല. പ്രായമാകുമ്പോൾ അതു വളരുകയുണ്ടു. അതോടെ മരണം വന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഓരോ വ്യക്തിയും ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഞാൻ മുകളിൽ കുറിച്ചിട്ട വിചാരങ്ങൾക്കു കഥയുടെ രൂപം നല്കിയിരിക്കുന്നു ശ്രീ. കൃഷ്ണനുണ്ണി. 'സ്മപതി' എന്ന കഥയിൽ (മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്) വലുപ്പമേറിയതെന്നു ആശ്ചര്യപ്പെട്ട അഭ്യസിച്ച് അതിവിദഗ്ദ്ധനായി യശസ്വാർജ്ജ്വല ഭാര്യ അടുത്ത തലമുറയുടെ സ്നേഹരാഹിത്യവും പുച്ഛവും ഏറ്റുവാങ്ങി മകൾ മാത്രം നല്കിയ സ്നേഹകംബളം പുതച്ചുകൊണ്ടു മൃത്യുവിലേക്കു നടന്നടുക്കുന്നതിനെ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു കൃഷ്ണനുണ്ണി. ആ മരശാരിയുടെ ചിത്രം ഈ രചനയിൽ തെളിഞ്ഞു വരുന്നു. കാൻവാസ്സിനു നീളവും വീതിയും കൂടിപ്പോയിയെന്നൊരു ദോഷം പറയാം. സംക്ഷിപ്തതയ്ക്കൊന്നു ചാരുതയെന്നു കഥാകാരൻ അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഇക്കഥ ഹൃദ്യമായേനെ.

★ ★ ★

ഷെയ്ക്സ്പിയറും കാളിദാസനും ചർച്ചിച്ചും ഐൻസ്റ്റൈനും തുടങ്ങിയവരും മരിച്ചിരിക്കും. 'വെളിച്ചം, കുറേക്കൂടി വെളിച്ചം' എന്നു ഹേതോ ചരമാവസ്ഥയിൽ വിളിച്ചിട്ടല്ല. ആ വെളിച്ചത്തിന്റെ ചൂടുകൊണ്ട് ആന്തരശൈത്യം മാറാൻ കൂടി അദ്ദേഹം ആശിച്ചിരുന്നുവെന്നു കരുതാം.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"ഒന്നാണെന്ന ഭാവം ചില എഴുത്തുകാർക്കു ഉണ്ടല്ലോ. എന്താവാം കാരണം?"
"എനിക്കറിയാവുന്ന എഴുത്തുകാരിൽ പലരും അഹങ്കാരമില്ലാത്തവരാണ്. വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീർ, തങ്കപ്പി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള, എസ്.കെ. പൊന്നിക്കാട്ട്, മഹാകവി ഇ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്, മഹാകവി ഉള്ളൂർ, മഹാകവി വള്ളത്തോൾ ഇങ്ങനെ എത്രപേർ. ഇവരിൽ ഒരാൾക്കും ഞാനെന്ന ഭാവമില്ല. അല്പന്മാരായ എഴുത്തു

945

കാരാണ് egoists ആകുന്നത്. സ്വന്തം വ്യക്തിത്വത്തിന്റെയും സ്വത്വത്തിന്റെയും ചുറ്റളവിൽ നിന്നു പുറത്തു പോരാൻ കഴിയാത്ത അക്കൂട്ടർ ഈ ലോകത്തു കാണുന്നതിനെയെല്ലാം ആ ചുറ്റളവിനുള്ളിലേക്കു വലിച്ചിടുന്നു. അവരാണ് അഹം എന്ന ഭാവം കാണിക്കുന്നത്. ബഹുജനം അവരെ പൂർത്തിയാക്കുന്നതേയുള്ളൂ."

"പൂർണ്ണ വിശിഷ്ട സൗഭാഗ്യം പരത്തുന്ന ഉദ്യാനത്തിൽ ഇരുന്നാലും എനിക്ക് ദുഃഖം. ഞാൻ എവിടെ പോകണം സാർ?"

"പ്രിയപ്പെട്ടവളുമായി പുറത്താട്ടത്തിൽ ചെന്നു ഇരുന്നു നോക്കൂ. അവിടെ സാർഗ്ഗീയാത്മ്യത്തി ഉണ്ടാകും. ഒറ്റയ്ക്കിരുന്നാൽ നാരകീയാത്മ്യമുണ്ടാകും."

"വിധിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ നിങ്ങൾ?"

"സഭാവാമനുസരിച്ചാണ് വിധി എന്നു മാർക്സിസ്റ്റ് നിരൂപകൻ വോൾട്ടർ ബർത്ത്വിൻ പറഞ്ഞതാണ് ശരി. എപ്പോഴും മദ്യം കുടിക്കുന്ന ശുഭ്യാത്മാവ് കരളിനു സുഖമൊക്കെ വന്നു മരിക്കും. ഒരുകൂട്ടിലേപോലും കുടിക്കാത്ത ക്രൂരൻ തൊണ്ണൂറു വയസ്സുവരെ ജീവിച്ചിരിക്കും. കൈയിലുള്ള പണമെല്ലാം മറുജന്മവർക്കു കൊടുക്കുന്ന നല്ല മനുഷ്യൻ തെങ്ങിനായി മാറി റോഡിൽ കിടന്നു മരിക്കും. ഒറ്റപ്പെട്ട അനൂതം കൊടുക്കാത്ത ക്രൂരൻ എല്ലാ സുഖസൗകര്യങ്ങളോടും കൂടി ജീവിക്കാത്തതിൽ എന്തും."

"മന്ത്രിമാർ പൂസ്തകം വായിക്കാത്തതെന്തു കൊണ്ടാണ്?"

"അധികാരത്തിൽ എത്തുന്ന മന്ത്രിമാർക്ക് വായിക്കാൻ സമയമില്ല. ചില മന്ത്രിമാരെക്കൊണ്ട് അധികാരം കിട്ടിയാലും വായിക്കും. ലൂക്കാച്, ചർച്ചിൽ, ഇവാഹർലാൽ റെഹ്റ, ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി, പനമ്പിള്ളി ഗോവിന്ദമേനോൻ, ഇ.എം.എസ്സ് ഇവരൊക്കെ ഗ്രന്ഥപാരായണം ഉപേക്ഷിച്ചവരല്ല. സോഷ്യലിസത്തിനായിരുന്ന സർ. സി.പി. രാമസാമി അയ്യർ ഏതു പുതിയ പൂസ്തകവും അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാലുടനെ വായിക്കുമായിരുന്നു."

"ബുദ്ധിമാന്റെ ലക്ഷണം? മണ്ടന്റെ ലക്ഷണം?"

"ബുദ്ധിശാലി മണ്ടനായി ഭാവിക്കും. മണ്ടൻ ബുദ്ധിശാലിയായും."

"സാഹിത്യകാരന്മാരിൽ ജെൻറിൽമെന്റുണ്ടോ?"

"ഉണ്ട്. ഒരാൾ ഒ.വി. വിജയൻ."

"ബാലൻ ബുള്ളറ്റിനെക്കാൾ ശക്തമാണെന്നു ലിങ്കൺ പറഞ്ഞു. ശരിയല്ലേ?"

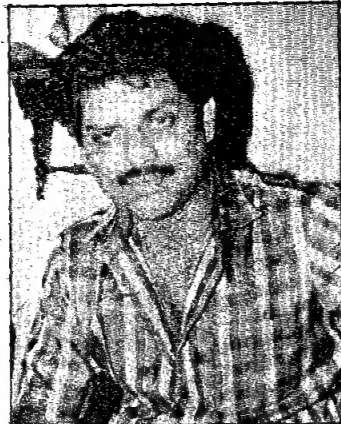
"ജീവിതാന്ത്യമൊക്കെ അദ്ദേഹം തെളിയിച്ചു. ബാലൻന്റെ ശക്തിതന്നെയോ?"

"കേരളത്തിലെ രാഷ്ട്രീയക്കാരും പടിഞ്ഞാറൻ രാഷ്ട്രീയക്കാരും തമ്മിലെത്താണു വ്യത്യാസം?"

"രാഷ്ട്രീയക്കാർ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും ഒരേ രീതിയിലാണെന്നും നടിയില്ലാത്തതിൽ പാലം കെട്ടിക്കൊടുക്കാമെന്നു അവർ പറയുമെന്നും ക്രൂഷ്ചോഫ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്."

ഞാൻ കരയിക്കും

എ(ർ)സ്കിൽ കൊൾഡ്വെല്ലിന്റെ (Erskine Caldwell) ചെറുകഥകളുടെ മനോഹാരിതയെ

ജഗതി ശ്രീകുമാർ

ദ്രിഡികാരത്തിൽ

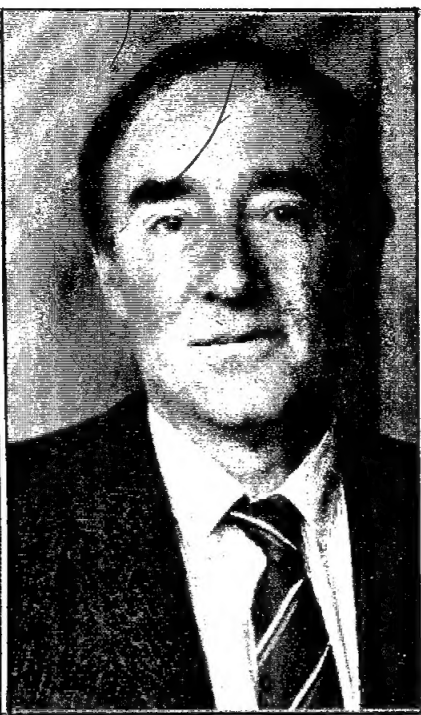
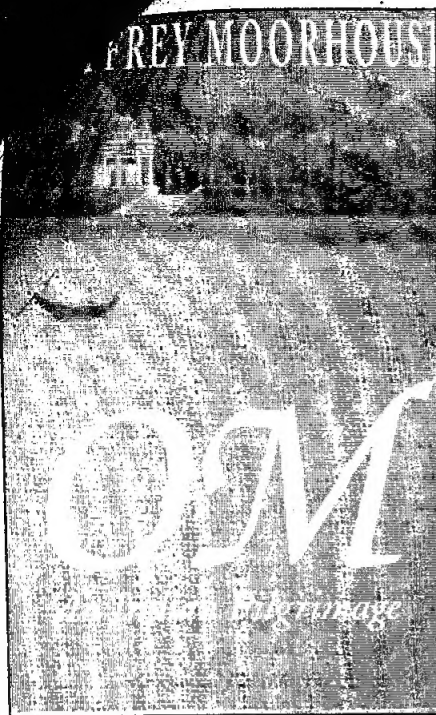
എത്തുന്ന മന്ത്രിമാർക്ക് വായിക്കാൻ സമയമില്ല. ചില

മന്ത്രിമാരെക്കൊണ്ട് അധികാരം കിട്ടിയാലും വായിക്കും. ലൂക്കാച്, ചർച്ചിൽ, ഇവാഹർലാൽ റെഹ്റ, ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി, പനമ്പിള്ളി ഗോവിന്ദമേനോൻ, ഇ.എം.എസ്സ് ഇവരൊക്കെ ഗ്രന്ഥപാരായണം ഉപേക്ഷിച്ചവരല്ല. സോഷ്യലിസത്തിനായിരുന്ന സർ. സി.പി. രാമസാമി അയ്യർ ഏതു പുസ്തകവും അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാലുടനെ വായിക്കുമായിരുന്നു.

ക്കുറിച്ച് ആദ്യമായി എന്തൊരു പാഠ്യം വൈക്കം ചന്ദ്രശേഖരൻനായരാണ്. ആ തന്നെ ഞാൻ കൊൾഡ്വെല്ലിന്റെ The Complete Stories എന്ന പുസ്തകം വാങ്ങി. വായിച്ചു. കുറഞ്ഞതു നാല്പതു കൊല്ലമായി ഈ പാരായണം കഴിഞ്ഞിട്ട്. അടുത്ത കാലത്ത് ഞാൻ വായിച്ച ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകത്തിൽ കൊൾഡ്വെല്ലിന്റെ 'Warm River' എന്ന കഥയുടെ തുടക്കത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതിയിരിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അക്കഥ വീണ്ടും വായിച്ചു. ആരംഭം നോക്കുക:-

The driver stopped at the suspended footbridge and pointed out to me the house across the river. I paid him the quarter fare for the ride from the station two miles away and stepped from the car. After he had gone I was alone with the chill night and the star-pointed lights twinkling in the valley and the broad green river flowing warm below me. All around me the mountains rose like black clouds in the night, and only by looking straight heaven ward could I see anything of the dim afterglow of sunset."

ഇതാണ് ദൃഢമായ പ്രതിപാദനം; ഇതാണ് അകൃത്രിമമായ രചനാരീതി. അയാൾ കാര്യകരമായ കാരണങ്ങൾ പറയുകയാണ്. അവരോടുള്ള പ്രേമത്തിനു ഭംഗം വരാൻ പോകുന്നു. അതിനു യോജിച്ച വിധത്തിലാണ് ആഖ്യാനം. കാര്യകരമായ സിദ്ധി വീട് കാരോടിക്കുന്നവൻ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നു. അയാൾ ഒറ്റയ്ക്ക് തന്നെ താ.തി. അവളെ കണ്ടുകഴിഞ്ഞാലും ഏകാന്തതയുടെ ദുഃഖം അയാൾക്കുണ്ടാകുമെന്നു സൂചന. രാത്രി തണുപ്പാർന്നതുകൊണ്ട് പ്രേമത്തിനും തണുപ്പുതന്നെ. പ്രകാശം പ്രേമത്തെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നു. പക്ഷേ അത് തെളിഞ്ഞുള്ള പ്രകാശമല്ല. മിന്നുന്നതേയുള്ളൂ. തുടർന്നു വരുന്ന പ്രേമഭംഗത്തിന്റെ സൂചനയാണ് അതു നിർവ്വചിക്കുക. ചുടുള്ള നടി ഒഴുകുന്നതുപോലെ അയാളുടെ ഊഷ്മളമായ രാഗനദിയും ഒഴുകുന്നു. മലകൾ വരാനിരിക്കുന്ന തടസ്സങ്ങളുടെ പ്രതീകങ്ങൾ. അസ്തമയത്തിനു ശേഷമുള്ള അവിഷ്കൃത പ്രകാശവും അയാളുടെ പ്രേമത്തിന്റെ പര്യവസാനം കാണിക്കുന്നു. ഇതാണു സാർത്ഥകമായ രചന. ഒരിടത്തും കൃത്രിമത്വമില്ല. അയത്നമുള്ളതായി കൊൾഡ്വെൽ കഥ പറയുന്നു. നമ്മുടെ കഥാകാരന്മാർക്ക് ഈ രീതി വശമല്ല. കഥ പറയണമെന്ന് അവരങ്ങു തീരുമാനിക്കുന്നു. നിർബ്ബന്ധം വരുമ്പോഴാണ് അസാധാവികത ജനിക്കുന്നത്. അമ്മയും അച്ഛനുമില്ലാത്ത ഒരു കുഞ്ഞ് ചിരയെടുത്ത് ഹോട്ടലിന്റെ മുൻപിൽ ചെന്ന് 'കുഞ്ഞിഷ്ണായമേ നാലണയ്ക്കു അമ്മിഞ്ഞ്' എന്നു അഭ്യർത്ഥിച്ചുപോലും. (ഗോത്രം എന്ന കഥ കാലകൗമുദിയിൽ- ശ്രീ. സലീം കേഴ്ചേരി എഴുതിയത്.) കുഞ്ഞിനു മുലപ്പാൽ കുടിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. പാലു വരുന്ന മുല ചിരയ്ക്കിൽ വച്ചുകൊടുക്കാനാണ് കുഞ്ഞ് ഹോട്ടലുടമസ്ഥനോടു പറയുന്നത്. ചിരട്ട കൊണ്ടുവരാൻ അറിയാം ശിശുവിന്. നാലണവിലായി കൊണ്ടുവരാനറിയാം. ഹോട്ടലിന്റെ മുൻപിൽ വന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കാൻ അറിയാം. പക്ഷേ പാലു വേണമെന്നു പറയാനറിഞ്ഞുകൂടാ. ചിരട്ടയ്ക്കെത്തു ഒരു മുലയട്ടു കൊടുക്കാനാണ്

ജോർജ്ജ് മൂർഹൗസ്

കൃത്തിന്റെ യാചന. എന്തൊരു അസാധാവികത. 'എനിക്ക് കഥയെഴുതിയെ മതിയാവൂ' എന്നു രചയിതാവു തീരുമാനിച്ചതിന്റെ ഫലമാണ് ഈ കഥാരംഭം. തുടർന്നു ദർശനാവു മലേഷ്യയിലായിരിക്കെ ഗർഭം ധരിച്ച ഒരു യുവതി പെററിട്ടു തന്റെ ജീവനൊടുക്കുന്നതു വിവരിക്കുന്നു സലിം കേച്ചേരി. ആഹാരസാധനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഈ അമ്മിഞ്ഞി പ്രയാഗമുണ്ടല്ലോ അത് സ്വതസ്സന്നിയുതാണ്. വായനക്കാരാ, നിങ്ങൾ കരയുകയല്ലേ എങ്കിൽ ഞാൻ കരയിക്കും. അതിനുള്ള വിദ്യ എന്റെ കൈവശമുണ്ട് എന്നാണ് രചയിതാവിന്റെ മട്ട്: വായനക്കാരൻ കരയുന്നതിനു പകരം ചിരിക്കുന്നു.

ഇഗതി ശ്രീകുമാർ

പ്രശസ്തനായ അഭിനേതാവ് ശ്രീ. ഇഗതി ശ്രീകുമാറുമായി 'വനിത'യുടെ പ്രതിനിധി നടത്തിയ ഒരഭിമുഖ സംഭാഷണത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതായി കാണുന്നു:-

"എഴുത്തില്ലെങ്കിലും വായിക്കാൻ സമയം കണ്ടെത്താറുണ്ട്. എത്ര തിരക്കായാലും ഒരു ലക്കംപോലും മൂടങ്ങാതെ സാഹിത്യവാത്സല്യം വായിക്കും.

എനിക്ക് വളരെയേറെ അറിവു തരുന്ന പാക്തിയാണ്. മോശം കഥകളെ വിമർശിക്കാൻ കൃഷ്ണൻനായർ സാർ പറയുന്ന തമാശകൾ എന്ന് ചിരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ വിദേശത്തും നാട്ടിലും പുറത്തിറങ്ങുന്ന പുതിയ ഫുസ്തക്കുണ്ടെങ്കിലുള്ള അറിവ്... നിരൂപണം വളരെ ഷാർപ് ആവണം. അതിഷ്ടപ്പെടാത്തതുകൊണ്ടാവും പലരും അനുകൂലിക്കാത്തത്. ഇന്നിതുപോലെ ഈ രീതിയിൽ പഠനാർഹമായ ലേഖനമെഴുതാൻ മലയാളത്തിലാരുമില്ല."

"വാത്സല്യം ഉൽകൃഷ്ടമാണെന്നും വെറും

ചവറാണെന്നും രണ്ടിട്രായമുണ്ടല്ലോ?" എന്ന് പ്രതിനിധി ചോദിച്ചതിന്റെ മറുപടിയായിട്ടാണ് ശ്രീകുമാർ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞത്. അദ്ദേഹത്തിനു നന്ദി. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒരുകാര്യംകൂടി പറയാൻ എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ട്. അതിൽ ആത്മ പ്രശംസ സ്പെരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ വായനക്കാരൻ ക്ഷമിക്കണം. മലയാളത്തെക്കുറിച്ചു ഒരറിവുമില്ലാത്ത ഇംഗ്ലണ്ടിൽപ്പോലും ഈ പാക്തിയുടെ ബഹുജനസമ്മതി ചെന്നെത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവിടെ നിന്ന് റെബേക്ക വിൽസൺ എന്ന മദ്രാസ് അഭിനന്ദനാചാര്യയായി എനിക്ക് Alan Judd എഴുതിയ "Ford Madox Ford" എന്ന ജീവചരിത്രം (£ 16 = 95) ; അയച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു. ശ്രീകുമാറിനു നന്ദി പറഞ്ഞതുപോലെ ഉന്നത സ്മാനത്തിരിക്കുന്ന പണ്ഡിതയായ റെബേക്കയ്ക്കും ഞാൻ നന്ദി പറയുന്നു.

"ഒറ്റം"

The best book on modern India I have read

എന്നു പോൾസ്കോട്ടും His rich and ominous book എന്നു 'ബ്ലാസ്റ്റം' വിശേഷിപ്പിച്ചു "Calcutta" എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ രചയിതാവായ ഇംഗ്ലീഷ് മുൻ ഹൗസിന്റെ (Geoffrey Moorhouse) പുതിയ പുസ്തകമാണ് OM-An Indian Pilgrimage എന്നത്. കന്യാകുമാരിയിൽനിന്നാരംഭിച്ച ക്രമാനുഗതമായി തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ആലപ്പുഴ, കൊച്ചി, മധുര, ശാന്തിവനം, തിരിച്ചിറപ്പള്ളി, പോണ്ടിച്ചേരി, മദ്രാസ്, വ്യന്ദാവൻ (ബാംഗ്ലൂർനടുത്ത്). ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ച് 'ഒം' എന്ന പ്രണവശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതിന്റെ ഫലമാണ് ഇപുസ്തകമെന്നു പറയാം. ഈ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം ശ്രീ. ഇ.എം.എസ്സിനെയും ആലപ്പുഴയിലെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് നേതാവ് ശ്രീ. സുധാകരനെയും തിരുച്ചിറപ്പള്ളിക്കടുത്തുള്ള ശാന്തിവനം ആശ്രമത്തിലെ സന്ന്യാസി ബ്രിഡ് ഗ്രിഫിത്സിനെയും (Bede Griffiths) വൈറ്റ്ഫീൽഡിൽവച്ച് സത്യസായി ബാബയെയും കണ്ടു സംസാരിച്ചു. അരവിന്ദപ്രൊഷിന്റെ സഹചാരിണിയായിരുന്ന 'മദി'ന്റെ Auroville കണ്ടു. മധുരയിനാക്ഷി ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി. പുതുക്കോട്ട രാജവംശത്തിലെ ഒരു അംഗത്തെ കണ്ടു സംസാരിച്ചു. ഇതൊക്കെ കാവ്യാത്മക ഭാഷയിൽ, ചലനചിത്രത്തിലെ രമണീയ ചിത്രങ്ങളെന്നപോലെ മുർഹൗസ് ആലേഖനം ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ പ്രണവശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്തെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായില്ല. വായിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ താഴെ വയ്ക്കാൻ കഴിയാത്ത പുസ്തകമാണ് 'ഒം.' അതിലെ നർമ്മോക്തികൾ സാമാധികങ്ങളും സുന്ദരങ്ങളുമാണ്. പക്ഷേ സായ്പ്പിന്റെ വിദഗ്ദ്ധമാർന്ന മനസ്സിന്റെ പ്രകടനവുമത്ര ഇത്. കാരണം അദ്ദേഹം ദക്ഷിണേന്ത്യയുടെ നല്ല വശമൊന്നും കാണുന്നില്ലെന്നതാണ്. ഇ.എം.എസ്സിനെ അദ്ദേഹം പരോക്ഷപ്രസ്താവത്തിലൂടെ നിന്ദിച്ചത് ഞാൻ മുൻപൊരു ലക്കം കലാകൗമുദിയിൽ സ്പഷ്ടമാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടതിന്റെ വിവരണവും ഇ.എം.എസ്സിനെ നിന്ദിക്കുന്ന മട്ടിലാണ്. 'I have

nothing more to say on this matter. It is concluded.' എന്നു ഇ.എം.എസ് പറഞ്ഞ് സന്ദർശനത്തിന് പൂർണ്ണവിരാമമിട്ടുവെന്നാണ് മുരഹാസിന്റെ പ്രസ്താവം. സുധാകരനെ ആലപ്പുഴ വച്ചു കണ്ടു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ അദ്ദേഹം ബെൽ അമർത്തി സംഭാഷണം തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'I was dismissed' എന്ന് മുരഹാസ്. പരിശുദ്ധനായ മനുഷ്യൻ എന്നു മോനു നാലപ്പാട് വിശേഷിപ്പിച്ച സത്യസായിബാബയെക്കുറിച്ചും നല്ലതു പറയാനില്ല ഗ്രന്ഥകാരൻ. St. Peter's ബാൽക്കണിയിൽനിന്ന് പോപ്പ് കാണിക്കുന്ന ചേപ്പ്സാലൈവകൃതങ്ങളൊക്കെ സായി ബാബയും കാണിച്ചുവെന്ന് അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു. പോപ്പിന്റെ mannerisms പടങ്ങളിൽനിന്നു കണ്ടാവാം ബാബയും അവ കാണിച്ചതെന്നു മുരഹാസ് പറയുന്നു. സായിബാബ മുരഹാസിനു ഒപ്പം കൊടുത്തപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൗണിന്റെ സ്ക്രീവ് (ക്യൂപ്പായത്തിന്റെ കൈ) അനിവാര്യമായും ചലനംകൊണ്ടു അനേകമാളുകൾ കുടിനിന്നിടത്ത് നിന്നിരുന്ന തന്റെ അടുത്തു ബാബ വന്ന് വിഭൂതി നല്കിയത് സൂക്ഷ്മതയോടുകൂടിയ 'prearrangement' ആണെന്നതിൽ മുരഹാസിനു ഒരു സംശയവുമില്ല. 'a deft conjuring trick.' എന്നാണ് അദ്ദേഹം ആ പ്രകൃതിയെ വിളിക്കുന്നത്. മുരഹാസിന്റെ മുൻപിൽ നേരത്തേ ഒരു അന്തേവാസി സ്ഥാനമുറപ്പിച്ചിരുന്നത് സായിബാബയ്ക്ക് അടയാളം നല്കാനായിരുന്നത്രേ. ഇതുപോലെ അരവിന്ദ പേറ്റാഷും ഏതാണ്ടൊരു ഫെയ്ക്കാണെന്നു മുരഹാസ് ധ്വനിപ്പിക്കുന്നു.

ഭാരതീയരുടെ മറ്റാദര്യമുള്ള ഹാസ്യാത്മകമായി വിവരിക്കാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ അറിയാം. State Bank-ലെ കാഷ്യർ (സ്ത്രീ) വൈകിയെത്തുന്നു. പണപ്പെട്ടി തുറന്നു നോട്ടുകൾ പുറത്തെടുക്കാൻ പത്തുമിനിറ്റ്. അവ എണ്ണാൻ അഞ്ചുമിനിറ്റ്. മുന്നിൽ നില്ക്കുകയാണ് മുരഹാസ്. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ പിറകിൽ നിന്നവൻ ഒരു വിദ്യ ചെയ്തു. അതു മുരഹാസിന്റെ വാക്കുകളിലൂടെ കണ്ടാലും:- A split second before she gave this signal, the man standing behind me at the head of the queue contorting

ഒ.വി. വിദ്യുതൻ

"സാഹിത്യകാരന്മാരിൽ ജെൻറൽമെനുണ്ടോ?"
"ഉണ്ട്. ഒരാൾ. ഒ.വി. വിദ്യുതൻ"

himself like Houdini slipped from the counter, then a forearm, which once supported a shoulder, followed his chest, until he had interposed everything above his hips between me and the waiting girl."

ഇതു വായിച്ചു നമ്മൾ ചിരിക്കുന്നു. ഭാരതീയന്റെ സ്വഭാവം എത്ര ഭംഗിയായി മുരഹാസ് ചിത്രീകരിക്കുന്നു!

തന്റെ വിദേഷത്തെ നർമ്മത്തിൽ പൊതിഞ്ഞാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ എപ്പോഴും സ്പെഷിക്കരിക്കുക. അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'കൽക്കത്ത' എന്ന മനോഹരമായ പുസ്തകത്തിലും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. റാഗോർ നോബൽ സമ്മാനത്തിന് അർഹനല്ലെന്നും നോബൽ കമ്മിറ്റിയാണ് അദ്ദേഹത്തെ ക്രോചെ, ഷീർ, ഷൈനർസർ, റസ്സൽ ഇവരുടെ കൈകളിലേക്കു തള്ളിവീട്ടതെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ക്രോചെയെക്കാൾ ഷീർന്റെക്കാൾ, ഷൈനർസറെക്കാൾ, റസ്സലിനെക്കാൾ ഏതായാ വലിയ പ്രതിഭാശാലിയാണ് റാഗോർ. എങ്കിലും മുരഹാസ് ആസത്യം കാണുന്നില്ല.

'ഓ' എന്ന പേരേയുള്ള പുസ്തകത്തിന് പ്രണവധനി ഒരിടത്തുനിന്നും ഉയരുന്നു. എങ്കിലും വായിക്കേണ്ട പുസ്തകമാണിത്. രസിക്കാനും സായ്പ് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന നമ്മുടെ ദാർബല്യങ്ങൾ തൂകിക്കൊന്നും ഇത് സഹായിച്ചുക്കൊള്ളുന്നു. ഇതിന്റെകൂടെ പറയട്ടെ. ശ്രീമതി കമലാദാസിനെക്കുറിച്ചും മായാദാസിനെക്കുറിച്ചും നല്ല വാക്കുകൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട് മുരഹാസ്. മലയാള മനോരമ ദിനപത്രത്തെ India's best selling newspaper എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവാഹർലാൽ നെഹ്റുവിനെ ചിത്ത വാക്കുകൾ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ആങ്, അത്രയുമായി. (Rupa and Co പ്രസാധനം ചെയ്ത ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ വില 295 രൂപ.)

ചിത്രം-ചിത്രകാരൻ

ഡോറസ് ലെസിങ് എന്ന പേരുമേട്ട നോവലിസ്റ്റിനൊടു ഒരു ചിത്രകാരൻ ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു: എന്റെ ചിത്രത്തിനു ന്യൂനത ഉണ്ടാവുകയും അത് എന്താണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഞാൻ അർദ്ധരാത്രിയിൽ കിടക്കയിൽനിന്ന് ഇഴഞ്ഞുചെന്ന് വളരെവേഗത്തിൽ, പെട്ടെന്ന് വിളക്കുകളൊക്കെ കത്തിക്കും. പടം എണക്കൊണുന്നതിനു മുൻപ് എനിക്ക് അതിനെ കാണുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്" ഇതു പറഞ്ഞതിനുശേഷം ഡോറസ് ലെസിങ് സ്വയം പറഞ്ഞു:- ഞാൻ എണക്കൊണുന്നതിനു മുൻപ് എനിക്കു എണക്കൊണാൻവേണ്ടി ഒരു പുതിയ പ്രകാശം പ്രസരിപ്പിക്കാനാണ് എനിക്കുപ്രശ്നം. (ഡോറസ് ലെസിങ്ങിന്റെ ആത്മകഥ വായിച്ചു ഓർമ്മയിൽനിന്ന് ദേശാഭിമാനി വാരികയിൽ 'നിശ്ശബ്ദ അന്വസന വളവ്' എന്ന ചെറുകഥ എഴുതിയ ശ്രീ. പി. രവിവർമ്മ കലയുടെ പ്രകാശം വീഴ്ത്താൻ സിദ്ധ്യർത്തിയാൽ—വളരെ വേഗം അമർത്തിയാൽ—കഥ അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നതിനു മുൻപ് അദ്ദേഹത്തിനു കഥയെ കാണാൻ സാധിക്കും. അപ്പോൾ അതിന്റെ ന്യൂനത അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാകും.

NOW ON SALE

1. Gabriel Garcia Marques: Strange Pilgrims (Twelve Stories)	Rs. 404.90
2. Milan Kundera: The Art of the Novel	Rs. 80.00
3. Erich Fromm: The Art of Loving	Rs. 111.00
4. Carole Fink: Marc Bloch; A life in History	Rs. 351.00
5. E.J. Hobsbawm: The Age of Revolution 1789-1848	Rs. 95.00
6. The Oxford Hammond Atlas of the World 1993	Rs. 1750.00
7. The New Shorter Oxford English Dictionary	Rs. 2200.00

MODERN BOOK CENTRE

G.P.O. Junction, THIRUVANANTHAPURAM-695 001

Phone: 78826, 78816.

